

ע"פ 2482/22 - מדינת ישראל נגד אחמד קדורה

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 2482/22

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ע' גרוסקופף
כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ

המערער: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אחמד קדורה

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה (כב' השופט א' פורת) בת"פ 5174-10-21 מיום 5.4.2022

תאריך הישיבה: י"ג בניסן התשפ"ב (14.4.2022)

בשם המערער: עו"ד ארז בן ארויה

בשם המשיב: עו"ד סאמר עבאס; עו"ד ואלידגאנם

פסק-דין

השופט י' עמית:

ערעור המדינה על קולתהעונש שנגזר על המשיב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' פורת) בת"פ 5174-10-21 בגין החזקת נשק.

1. המשיבהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקת נשק בצוותא עם אחר, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).
2. עובדות כתב האישום שבו הורשע המשיב: במועד שאינו ידוע במדויק, בין סוף חודש אוגוסט לתחילת חודש ספטמבר 2021, בן דודו של המשיב, תושב הכפר נחף (להלן: בן הדוד), קיבל לידיו אקדח "גלוק", מחסנית וכדורים מאדם אחר, על מנת שיחזיקם בביתו עבור האחר. האחר לקח בחזרה מבן הדוד את האקדח, ולאחר מכן מסר בשנית את האקדח לבן הדוד ביחד עם כדורים ורימון הלם סינוור 7290M. האחר ציין בפני בן הדוד כי יש להחביא היטב את הכדורים, הרימון והאקדח (להלן יחד: האמל"ח), שכן המשטרה מבצעת חיפושים רבים בכפר. לאור דברים אלו, החליט בן הדוד לבקש מהמשיב, גם הוא תושב נחף, להסתיר את האמל"ח בביתו.
- בן הדוד הגיע לבית המשיב ומסר לידיו את האמל"ח, והמשיב בתורו הסתיר את האמל"ח על גג ביתו. מספר ימים עובר ליום 14.9.2021, העביר המשיב את הכדורים ואת האקדח לידי אחר נוסף. במסגרת חיפוש שנעשה בביתו של המשיב ביום 14.9.2021, אותר הרימון על גג הבית והמשיב נעצר. האקדח והכדורים לא נתפסו.
3. בית המשפט הרשיע את המשיב במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, וביום 5.4.2022 גזר את עונשו. בית המשפט נתן דעתו, בין היתר, לתקופה הקצרה שבה הוחזק האמל"ח, "שפסקה ביוזמת הנאשם (המשיב -י"ע) מקץ ימים ספורים"; לשיתוף הפעולה של המשיב בחקירתו בעניין האקדח, הגם שזה לא נתפס; להודאתו המידית ללא צורך בשמיעת עדים; לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירה (19 שנים); ולעברו הנקי. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-36 חודשי מאסר לצד עונשי קנס ומאסר על תנאי, וגזר את עונשו של המשיב ברף התחתון של המתחם כלהלן: 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר; 10 חודשי מאסר אם ישוב ויעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו כל עבירה בנשק; וקנס בסך 5,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו.
4. על קולת העונש נסב ערעור המדינה שלפנינו, בגדרו נטען כי מתחם הענישה ועונש המאסר שהושת על המשיב אינם הולמים את חומרת מעשיו, את הסכנה לציבור הנשקפת מהחזקת נשק בלתי חוקי ואת מדיניות החמרה בענישה בעבירות נשק.
5. דין הערעור להתקבל.

בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית משפט זה על החומרה הרבה הטמונה בעבירות נשק, עבירות שהפכו ל"מכת מדינה" ומגלמות סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחון. בהתאם, ניכרת במהלך השנים מגמה של החמרה בענישה לצורך מיגור עבירות אלו, תוך מתן משקל לשיקולי הרתעה (ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל(30.12.2009); 2251/11; נפאע נ' מדינת ישראל(4.12.2011); ע"פ 5681/14 מדינת ישראל נ' טאטור, פסקה ט' (13.6.2016); ע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אגבאריה, פסקה 6 (21.6.2021); ע"פ 2033/21 זועבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.8.2021)). הדברים חזרו ונשנו בפסיקה, ואביא מדברי השופט מ' מזוזבע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019), היפים גם לענייננו:

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית והגורם בלעדיו איין(causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה. לעתים קרובות הנשק הבלתי חוקי נרכש מלכתחילה למטרות עבירה, ואף אם הנשק נרכש למטרות 'הגנה עצמית', הזמינות של הנשק מעודדת את השימוש בו לביצוע עבירות שונות ולהחרפת

על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק [...] ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות הנשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן".

6. החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו (ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 (29.6.2021)). לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות (ע"פ 9702/16 אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 לפסק דינו של השופט מינץ (13.9.2017); ע"פ 2398/14 אלהזייל נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דינו (8.7.2014)) כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי (ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (13.3.2016)); ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (22.11.2020)). ענייננו ב"מכת מדינה" שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים (ע"פ 2251/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (15.12.2021)). ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת "אם מחזיקים - למאסר נשלחים".

לא למותר להזכיר כי המחוקק מצא לעגן בהוראת שעה עונשי מינימום לעבירות נשק, כך שהעונש שיושת על מבצעהן יתחיל מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם החליט בית המשפט מטעמים מיוחדים להקל בעונש (סעיף 144(z) לחוק העונשין, וראו חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 472; ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה, פסקה 15 (23.1.2022)). אכן, התיקון לחוק לא חל בענייננו, מאחר שהמעשים בהם הורשע המשיב נעשו עוד קודם לתיקון, אך יש בו כדי לשקף את רצון המחוקק להחמיר בענישה בעבירות נשק.

7. המקרה שלפנינו משקף את המאבק היום-יומי של רשויות אכיפת החוק בתופעת ההחזקה בנשק. האמל"ח שבו עסקינן - אקדח, מחסנית עם כדורים ורימון הלם - הוא אמל"ח שהחזקתו והשימוש בו מהווים סכנה של ממש לציבור. בית משפט קמא זקף לזכותו של המשיב את העובדה כי החזקתו בנשק הייתה למשך זמן קצר של מספר ימים. ברם, דווקא בנסיבות שתוארו בכתב האישום, שעה שהמשטרה עורכת חיפוש אחר נשק בלתי חוקי, הרי שמעשיו של המשיב נועדו להכשיל את החיפוש ומוסיפים גוון של חומרה להחזקת הנשק. צא וראה כי במקרה דנן, הנשק הועבר מאדם לאדם על רקע חיפוש המשטרה בכפרו של המשיב ובמטרה ברורה להחביאו. לסופו של יום, הרימון אותר לאחר חיפוש בבית המשיב אך האקדח והכדורים לא נתפסו עד עצם היום הזה והועברו לאחר, שזהותו עדיין אינה ידועה. בנסיבות אלה, אין לומר כי ההחזקה בנשק פסקה ביוזמתו של המשיב ואין לזקוף זאת לזכותו.

במכלול נסיבות המקרה, ובהעדר המלצה מטעם שירות המבחן והערכתו לסיכון בינוני להישנות עבירות דומות, אנו סבורים כי יש להשית על המשיב עונש מאסר משמעותי מזה שגזר עליו בית משפט קמא, גם בהתחשב בגילו הצעיר ובעברו הנקי (והשוו לע"פ 2141/21 חניני נ' מדינת ישראל(3.5.2021)).

8. אשר על כן, ובשים לב לכך שאין דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין, אנו מקבלים את הערעור ומעמידים את עונשו של המשיב על 18 חודשימאסר בפועל. יתר רכיבי גזר הדין יותרו על כנם.

ניתן היום, י"ג בניסן התשפ"ב (14.4.2022).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט
